

[Uhrskov.]

instrument. Tiderne skifter, og fleksible partier som det radikale og socialdemokratiet bruger naturligvis med glæde de nyeste og mest moderne argumenter for den samme gamle sag, nemlig medlemskabet af NATO og opfyldelsen af de militære forpligtelser, som medlemskabet, men ikke selve Atlantpagten, hævdes at påføre os.

Hvad forstår disse partier helt konkret ved det i sig selv indholdsløse begreb NATO som afspændingsinstrument? Hvad er det for minimumsfordringer, der konkret stilles, og hvornår skal de minimumsfordringer være opfyldt? Er det i 1969? Er det i 1970? Eller er det i 1980? Den danske befolkning kan anstændigvis ikke tage stilling — hvis den til sin tid får lov at tage stilling — til dette nye afspændingspolitiske instrument, der hedder NATO, uden at have fået andet end det, man kan kalde varm luft fra de partier om afspænding gennem styrke. NATO hævdes præventivt at hindre aggression igennem militær styrke og politisk solidaritet og hævdes desuden, hvis det værste skulle ske, at kunne forsvare medlemsstaternes territorium. Disse to hovedargumenter er det, man i filosofikumundervisning kalder aksiomerne, det er de ikke bevisbare grundsætninger, som en bevisførelse i øvrigt går ud fra som det givne.

Jeg har været inde på evnen til at forsvare sig, og jeg vil mene, at truslen om en aggression må bygge grundlæggende på en vurdering af, hvad man opfatter som modpartens hensigter, og ikke — som det ofte hævdes og sidst af Erling Bjøl i Politiken — den eventuelle modparts militære kapacitet alene.

Spørgsmålet om politisk solidaritet med alle 15 NATO-lande vil jeg slet ikke komme ind på.

Når der ikke er kommet krig i Europa, ja, så hænger det vel knap så meget sammen med NATO, som det måske hænger sammen med opdelingen i interessesfærer og truslen om gensidig udslættelse. Pagtsystemerne er jo i sidste ende kun et udtryk, et symptom, på denne terrorbalance. Harmelrapporten peger på de tilbagevendende europæiske kriser som et udtryk for, at de centrale politiske problemer i Europa ikke er blevet løst. Tysklandsproblemet er det mest cen-

trale problem, og det er i al fald ikke blevet løst igennem det klima for — som det hedder — stabilitet, sikkerhed og tryghed, som terrorbalancen hævdes at have skabt. Det, der hindrer løsningen af Tysklandsproblemet, dette uhyre centrale problem, er, at NATO-landene i 1954 deponerede deres ret til at røre ved Tysklandsproblemet i Bonn, som i dag officielt repræsenterer Vesttyskland, og Østtyskland — det, der for tiden er under sovjetisk administration, og Polen vest for Oder-Neisse, det, der for tiden er under polsk administration. Man vil ikke anerkende status quo ante 1945; man foregiver, at de 23 år gamle realiteter om den tyske østgrænse og de to Tysklande ikke eksisterer.

Endelig står der i bemærkningerne, at Harmelrapporten fra december 1967 er taget i betragtning ved udarbejdelsen af de i forhold til 1960 stort set uændrede styrkemål. Gas!

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg er ikke sikker på, at det sidste ord er foreneligt med forretningsordenen.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Der er for mig ingen tvivl om, at den debat, vi har haft i dag på grundlag af det lovforslag, som regeringen har fremsat, og som de 3 regeringspartier står bag, har været nyttig. Den har afklaret mange ting, og den har også været nødvendig.

Jeg synes egentlig, at der er begrundelse for for mig at fremsætte en tak både til den nuværende og den forrige statsminister, for det er jo rigtigt, som det blev nævnt af hr. Kjeld Olesen, at det var denne brevveksling, der gav anledning til, at vi allerede nu fremsatte et lovforslag. Jeg ved, at denne brevveksling og dens følger i mange kredse har givet det, man kalder uro, med hensyn til, hvordan det nu ville gå med forsvaret i fremtiden. Det har fremkaldt ængstelse i kredse, der mener det allerbedst med hensyn til forsvaret og værneviljen her i landet. Det har givet sig udslag i udtalelser, undertiden skarpe, måske lidt for skarpe, men jeg tror med baggrund i, at man følte den samme ængstelse for, at man skulle ud i noget nyt og ukendt og var godt tilfreds med den ordening, man havde, en forsvarsordening, der byggede på mulighederne,